

Sygn. akt III RC 148/16

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2016 roku

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Kałuża

Protokolant: Ewelina Karbowiak

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie sprawy z powództwa M. H. (1) i O. H. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową M. S.

przeciwko M. H. (2)

o alimenty

1. zasądza od pozwanego M. H. (2) na rzecz małoletnich powodów: O. H., urodzonego (...) w P. i M. H. (1), urodzonego (...) w P. alimenty w kwotach po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich, płatne z góry poczynając od dnia 17 marca 2016 roku, w terminie do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, do rąk przedstawicielki ustawowej M. S.,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. nie obciąża pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi od uwzględnionej części powództwa, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
4. nie obciąża powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
5. znosi wzajemnie koszty procesu między stronami,
6. nadaje wyrokowi w punkcie pierwszym rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 148/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 marca 2016 roku małoletni O. i M. rodzeństwo H., reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową M. S., wnieśli o alimenty od ojca M. H. (2) w kwocie po 500 złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich.

W uzasadnieniu pozwu M. S. wskazała, że pozostawała ona wspólnie z pozwanym w związku nieformalnym, z którego pochodzą małoletni powodowie. Podniosła, że pod koniec lutego 2016 roku opuścił on rodzinę i nie łoży na utrzymanie dzieci, a sama przedstawicielka ustawowa małoletnich nie pracuje, utrzymuje się z pomocy MOPR.

Postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2016 roku Sąd w trybie zabezpieczenia zobowiązał pozwanego M. H. (2) do płacenia przez czas trwania procesu na rzecz małoletnich powodów alimentów w kwocie po 300 złotych miesięcznie (vide: postanowienie k.21).

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2016 roku Sąd ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora w osobie pracownika Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim – B. W. (vide: postanowienie k. 41).

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów podtrzymała powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni M. H. (1), urodzony (...) w P., i O. H., urodzony (...) w P., są synami M. H. (2) i M. S..

/dowód: dwa odpisy skrócone aktu urodzenia – k.15 i 16/

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów ma 36 lat, jest z wykształcenia technikiem ekonomistą. Obecnie nie pracuje. Jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w P. jako osoba bezrobotna od dnia 15 stycznia 2016 roku.

/dowód: zeznania M. S. z rozprawy z dnia 12 września 2016 roku – czas nagrania 00:04:05 – 00:20:55 – k.62v-63, zaświadczenia PUP w P. – k.20 i 59/

Na utrzymaniu M. S. pozostaje trójka dzieci – dwoje małoletnich powodów oraz 14 – letni syn B. S.. Przyznano jej decyzją Prezydenta Miasta P. z dnia 08 grudnia 2015 roku nr MOPR(...)

- z tytułu sprawowania pieczy nad małoletnim O. H. zasiłek rodzinny w kwocie po 89,00 zł miesięcznie na okres od dnia 01 listopada 2015 roku do dnia 30 listopada 2015 roku, a w kwocie po 118,00 zł miesięcznie w okresie od dnia 01 grudnia 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku; dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2016/2017 w kwocie 100,00 zł jednorazowo;

- z tytułu sprawowania pieczy nad małoletnim M. H. (1) zasiłek rodzinny w kwocie po 89,00 zł miesięcznie na okres od dnia 01 listopada 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku; dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2016/2017 w kwocie 100,00 zł jednorazowo; dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w kwocie po 90,00 zł miesięcznie na okres od dnia 01 listopada 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku;

- z tytułu sprawowania pieczy nad małoletnim B. S. zasiłek rodzinny w kwocie po 118,00 zł miesięcznie w okresie od dnia 01 grudnia 2015 roku do dnia 31 października 2016 roku; dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 2016/2017 w kwocie 100,00 zł jednorazowo.

/dowód: zeznania M. S. z rozprawy z dnia 12 września 2016 roku – czas nagrania 00:04:05 – 00:20:55 – k.62v-63, decyzja Prezydenta Miasta P. – k.60 – 60v/

M. S. otrzymuje od ojca małoletniego B. S. alimenty w wysokości po 500 złotych miesięcznie. Ponadto uzyskuje świadczenie 500 plus na troje dzieci.

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów mieszka wspólnie z nimi oraz ich 14-letnim bratem w lokalu należącego do TBS. Ponośi ona koszty utrzymania mieszkania w wysokości 80 zł miesięcznie tytułem czynszu, 30 zł w ramach opłaty za wodę, 180 – 230 zł co dwa miesiące w związku z opłatą za energię elektryczną, 80 – 90 zł miesięcznie tytułem opłaty za gaz, 65 zł miesięcznie za TV, 75 zł miesięcznie w związku z opłatą za Internet, 60 zł miesięcznie za 2 telefony komórkowe. Posiada ona zadłużenie w wysokości 3.000,00 zł.

M. S. jest właścicielką samochodu marki S. (...), rok produkcji 1998.

/dowód: zeznania M. S. z rozprawy z dnia 12 września 2016 roku – czas nagrania 00:04:05 – 00:20:55 – k.62v-63/

Małoletni O. H. ma obecnie niespełna 6 lat. Uczęszcza do klasy „0” w przedszkolu. Małoletni M. ma niespełna 5 lat i również uczęszcza do przedszkola. Edukacji małoletnich to koszt 240,00 zł miesięcznie za każdego z nich. Zakup książek na rok szkolny 2016/2017 wyniósł u jednego z powodów 130 zł, a u drugiego 140 zł. Opłata za komitet

rodzicielski wyniosła 50 zł od każdego z nich oraz kwotę 42 zł w ramach ubezpieczenia na każdego z powodów. Ponadto przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów opłaca składki na przybory szkolne w wysokości 40 zł na pół roku, teatryki w wysokości 30 – 40 zł na pół roku, dojazdy do teatru to opłata 20 zł na okres pół roku, wyjście na basen to wydatek 4 zł na jednego chłopca, strój na gimnastykę to 10 zł za koszulkę, 10 zł za spodenki oraz 8 zł za worek. Koszt obuwia szkolnego to 15 zł, tenisówek 19 zł, a adidasów 25 zł. Małoletni powodowie mają po 3 komplety ubrań na zmianę, który to komplet kosztował około 40 zł każdy. Ponadto w związku z kosztami potrzeb małoletnich związane są te z bielizną, odzieżą sezonową, jak również z kurtkami (po około 50 zł) i obuwem sezonowym (po około 80 zł).

Zdarza się, że małoletni powodowie chorują na przeziębienia. Wówczas koszt ich leczenia to 20 – 30 zł jednorazowo, a w razie potrzeby antybiotykoterapii 40 – 50 zł jednorazowo.

W wakacje roku 2016 M. S. wyjechała z małoletnimi powodami oraz synem B. nad morze. W ramach pobytu opłacała wynajęty domek w wysokości 280 zł za dobę oraz obiady w wysokości 25 zł na jedną osobę jednorazowo. Koszt wyjazdu to około 3.000,00 zł.

/dowód: zeznania M. S. z rozprawy z dnia 12 września 2016 roku – czas nagrania 00:04:05 – 00:20:55 – k.62v-63/

Pozwany M. H. (2) mieszkał wspólnie z M. S. do połowa miesiąca lutego 2016 roku. Następnie się wyprowadził. Po tym zdarzeniu kontaktował się z małoletnimi dziećmi, które zabrał do swojego miejsca zamieszkania.

Pozwany posiada wykształcenie podstawowe, podczas gdy pozostawał w związku nieformalnym z przedstawicielką ustawową małoletnich powodów nie wykonywał żadnej pracy. Nie posiadał on orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Poza małoletnimi powodami nie ma nikogo na utrzymaniu.

/dowód: zeznania M. S. z rozprawy z dnia 12 września 2016 roku – czas nagrania 00:04:05 – 00:20:55 – k.62v-63/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów, jak również dowodu z zeznań strony powodowej. Pozostawały one spójne, logiczne i zgodne z doświadczeniem życiowym, w związku z czym stanowiły dla Sądu wiarygodny materiał dowodowy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Jak stanowi treść art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznacza przepis art. 135 § 1 k.r.o. który wskazuje, iż jest on zależny od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Jak wynika z przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwany M. H. (2) jest ojcem małoletnich powodów – O. i M. rodzeństwa H., czego dowodzą skrócone odpisy aktów urodzenia. W związku z tym, iż małoletni powodowie bezsprzecznie nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie z uwagi na ich wiek, jak również nie posiadają majątku, z którego dochody wystarczyłyby na pokrycie kosztów ich utrzymania i wychowania, rodzice są zobowiązanymi do ich alimentacji – w tym również pozwany.

Jak wskazano w powyższym przepisie prawa zakres obowiązku alimentacyjnego zależny jest m.in. od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Pojęcie to nie jest ustawowo określone. Winno być ono analizowane każdorazowo stosownie do indywidualnie zaistniałej sytuacji. Rodzaj i rozmiar usprawiedliwionych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w jakich osoba uprawniona się znajduje. Należy określać je w oparciu o zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokajane, a które wyznacza treść art. 96 k.r.o., według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o

fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie – odpowiednio do jego uzdolnień – do pracy dla dobra społeczeństwa.

W przedmiotowej sprawie powodami są małoletni – niespełna 5 i 6 letni chłopcy. Uznać należy, że na ich usprawiedliwione potrzeby składają się te związane z wyżywieniem, odzieżą, podjętą przez nich edukacją przedszkolną, partycypacją w kosztach utrzymania lokalu mieszkalnego, jak i leczeniem. Małoletni O. i M. są dziećmi zdrowymi, które chorują jedynie na przeziębienia. Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu, kwota niezbędna na ich utrzymanie i wychowanie oscyluje w wysokości 600 – 700 złotych miesięcznie.

Kolejnym czynnikiem określającym obowiązek alimentacyjny są możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. W niniejszym postępowaniu jest nim pozwany M. H. (2), którego aktualnego miejsca pobytu nie udało się ustalić zarówno przedstawicielce ustawowej małoletnich powodów, jak i Sądowi. W związku z tym, iż nie zajął on stanowiska w przedmiotowej sprawie, a co za tym idzie nie przedstawił również dowodów na okoliczność jego możliwości zarobkowych i majątkowych, Sąd nie miał możliwości ich ustalenia. Jak wynika jednak z zeznań M. S. pozwany jest osobą zdolną do pracy, posiadającą co najmniej wykształcenie podstawowe. Na podstawie tych okoliczności, Sąd przyjął, iż pozwany jest w stanie uzyskiwać dochody w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę uzyskiwanego w kraju tj. kwoty 1850 zł brutto, około 1350 zł netto miesięcznie.

Podkreślić należy, iż zgodnie ze wskazaniami orzecznictwa Sądu Najwyższego zakres usprawiedliwionych potrzeb dziecka powinien być ustalony w ten sposób, aby w razie ich zaspokojenia stopa życiowa dziecka była taka sama jak stopa życiowa rodziców. Konsekwencją tego zapatrywania jest to, że rodzice w żadnym razie nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie może się utrzymać samodzielnie, tylko na tej podstawie, że wykonywanie obowiązku alimentacyjnego stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Rodzice muszą więc podzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. Zauważa się przy tym, że nie chodzi tu o mechaniczny podział osiągniętych przez rodziców dochodów, ale o zbliżone z rodzicami zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb dzieci, przy uwzględnieniu ich wieku, stanu zdrowia, kierunku szkolenia oraz innych indywidualnych okoliczności (por. : Wyrok SN z dnia 5 maja 1998 r., I CKN 284/98, LEX nr 1223692).

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletnich powodów alimenty w wysokości po 350 złotych miesięcznie. W takiej wysokości są one adekwatne zarówno do usprawiedliwionych potrzeb uprawnionych jak i do możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie jako wygórowane, z uwagi na prawo równej stopy życiowej dzieci i ich rodziców. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów obecnie nie wykonuje żadnej pracy zarobkowej i utrzymuje się z pomocy społecznej. Pozwany natomiast zgodnie z twierdzeniami M. S. w przeszłości również nie pracował, a obecnie możliwe, iż podjął się tzw. pracy dorywczej jako pracownik budowlany. Uwzględniając potrzeby małoletnich O. i M. rodzeństwa H., zasądzone alimenty wypełniają wskazania przepisu art. 135 § 1 k.r.o.

W związku z sytuacją materialną stron postępowania na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1025) Sąd nie obciążył zarówno pozwanego, jak i powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi, kolejno od uwzględnionej części powództwa oraz od oddalonej części powództwa, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Stosownie do treści art. 100 k.p.c. Sąd zniósł wzajemnie koszty procesu między stronami.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd nadał z urzędu wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty rygor natychmiastowej wykonalności.